

Г О Л О В Е

центръ

МИШТЕ, ИШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 48.

Duminescă 24. Noemvrie.

1840.

ДНКЪ ЧЕВА ПЕНТРЪ ШКОАЛЕЛЕ

Църїи Ромѣнещї.

Din за проспект алтѣрат програмеї шкоалелор де кѣтре Дїрекция, кѣпоацет кѣткъ, дн тот прїнципатѣл Църїи ромѣнещї пѣпъ ла 1. Ізліе 1840 ера шкоале котѣнале 1990 кѣ 40995 школарї, (пентрѣ фїедекаре шкоалѣ кѣте зп дпвѣдѣторїѣ); іар шкоале портале кѣ класе лапкастріче (пентрѣ фїедекаре шкоалѣ пѣтаї зп Професор)! сѣпт 20, кѣ 2704 школарї. Афарѣ де ачестеа маї сѣпт дппрѣщїате прїн царѣ 117 шкоале прївате кѣ 2884 школарї. Е де дпсемнат, кѣткъ дптре шкоалеле ачесте прївате се афлѣ 28 дн каре фелѣл дпвѣдѣтѣрїї есте пѣтаї греческ. Мѣлцї вор дптрева, кѣтм се поате ачестеа пе ла 1840 дн Цара ромѣнеаскѣ? Ведем дпсѣ кѣ се поате; пентрѣ кѣ ачестеа школѣде гречешї тоате сѣпт прївате, апезате де прївацї, карїї лѣкреазѣ кѣ венїтѣрїле школаре че еї дпсѣш леаѣ дат, словод дѣшї а лор волнїче. Дптр'ачеа се кѣшїне а щї, кѣткъ шї ачесте шкоале прївате пѣпъ ла зпа сѣпт сѣпѣсе дїрекцияї нацїонале ромѣнещї.

Сїнгѣр дн шкоалеле дпн Бѣкѣрецїї афлѣтм школарї дпскрїшї пе апѣл 1840 пентрѣ тоате класеле 1261; дпн карїї фѣсерѣ ексамїнацїї 831. — Дпн шкоала чептралѣ а Країовїї кѣ 8 професорї фѣсерѣ дпскрїшї 385 школарї, дпн карїї 352 аѣ фост ексамїнацїї.

Дпн тавла де кѣрѣтрїле зрмате дпн Колецїѣл Ст. Сава, патрѣ катедре, адекѣ де фїлософїе, де лїтератѣра лїтвеї латїне, де Фїзїкѣ, де Хїміе се аратѣ а фї вакапте.

Din стареа де астѣзї а дпвѣдѣтѣрїлор дпн Прїнципат, (сокотїнд шї ла дпвѣдѣтѣдїрїле че саѣ се пѣп дп лѣкряре, саѣ чел пѣцїп сѣпт дпн проїект,) ва пѣтеа кѣтпѣнї орї чїне грѣтатеа сарчїнїї че ва фї зѣкѣнд пе змерїї Дїрекцияї школастїче нацїонале дпн Бѣкѣрецїї. Сїнгѣр зп колецїѣ, зп гїмназїѣ дѣ зпшї сїнгѣр вѣрват пѣс дпн капѣл дїрекцияї треаѣѣ дестѣлѣ, преа дестѣлѣ, ва пої дпн патрїїле поастрѣ (де пе есте словод а алтѣтра) нїчї пѣ авем пїлдѣ, ка зп інстїтѣтпѣзѣлїк школастїк кѣ персонал аша пѣтерос кѣтм есте сїнгѣр колецїѣл дпн Ст. Сава сѣ фїе ояжрмѣїт пѣтаї де зп іndividѣ; претѣтїndenї авем пе лѣпгѣ Дїректорї зпѣл саѣ дої сѣв-

директорі, атакъ ла шкоалеле дупъртеці, кят ши ла челе протестантиче. Афаръ де ачеция Supremus Director се щие къ дши аре инспекція песте тоате дирекціеле актвале — ши ефоріа іаръ дши аре дескілініта са сферъ де лэкраре. Де вом сокоті лэкрэл маї деапроапе десвръккандъне де орі че преждекатъ, лесне пзтем кзшоаце, кэмкъ де есте зндева неапзрат тревзінчоасъ съвординация стръпсъ, дасоцитъ де о армоніоасъ кореспзндере зпэл къ алтэл а тэтзрор твдъларіор, ачеаста дп інстїтвція тінерімїі школастиче тревзіе съ фїе къ атжта маї перфектъ, къ кят сжлт маї днведерате прїмеждїіле че ар амерїнда орї кзрїі патрїї о інстїтвціе ши о едзкаціе десвдълатъ. Ып рецімент де солдаці ревелї есте дпсзтїт маї пзціп лэкръ, декят зече класе де школарї рзъ стъжжнїці шчл. шчл. —

ШКОАЛЪ ДЕ АРТЕ

дп Іашї.

„Повзцїтъ де прїнципїіле тдптзїтоаре, дзпре каре зрмеазъ ратэл дпвзцзтърїор пзвлїче, ши каре цїнтеск а да тінерїтеї тіжлоачеле де а дпформа дп са о себїте класе де оаменї фолосїторї, Епітропіа аъ сзпзс Преапзлдатэлзї Domn зп проїект атїнгзтор де дптемереа знеї шкоале де арте ши местешзгзрї, ши а са пзпере дп лэкраре с'аъ декретат прїм о хотзрзре домнеаскъ.

Зідїреа каселор тревзїтоаре пептрз ачест ашезъмалт фїнд датъ дп антрепрїнзъ, лэкрареа лор аъ ши дпчензт лзні

1. Ізліе прїп пзпереа солелелъ а піетреї де темелїе.

Дрент ачеа с'аъ дптрзніт дїмінеацъ не локъл ачестзї ашезъмалт твдъларїї чїнет. Епітропїї, Лзм: сале прїнциї Нікзлае, ши Георгї Сзцз, комїтетэл Академїк, D. Спат. Конст. Негрзццї презїдеат Ефорїеї ромънеці кз D. Бодап репрезентатзъ корпораціїлор капїталей, зп нелотоп а тіліціеї пъмалтене ши стрзїнї де дїстїнціе прекзт ши зп попор пзмерос.

Пр. Архімандрїт Мардарїе дпсоцит де клїрос аъ фзккз агїасма ши аъ сфїнцїт темелїіле зідїреї.

D. Ага Г. Асакї референдарэл дпвзцзтърїлор пзвлїче аъ чїтїт докзментэл зрмзтор, скрїс не паргамен дп лімба ромънеаскъ ши Латїнъ.

„Сзв азпїціїле Преапзлдатэлзї Domn Міхаїл Грїгорїз Сззрза Воевод Domn дзрїї Молдавей, дптемеїторїэл фолосїтоарелор ашезъмалтзрї дп патріе, дзпре пронзпереа Епітропіеї дпвзцзтърїлор пзвлїче: а Пресфїндїтэлзї Мітрополїт Beniamin Костакї, Логоф. Ніколаї Кавтакззїно, Лзмівзрїле сале Прїнциї Нікзлаї ши Георгї Сзцзї а референдарїэлзї Ага Георгї Асакї, с'аъ дпфїнцат дп Іаш чел дптжїз Інстїтет де арте ши местешзгзрї пептрз дпформареа їндзстріеї націонале, ши къ дпвокація ажзторїэлзї пре-дпалт с'аъ пзс не локъл шкоалелор піатра темелїеї ачестеї зідїрї дп 1. Ізліе апзлзї 1840.“

Ла ачеста тоатъ адзпареа аъ рзсзпат де треї орї стрїгзрї де: вїват Мзрїа Са „Domnэл Нострз,“ іар D. презїдеатэл Ефорїеї аъ ростїт зрмзтоареле.

„Плзкзта дпсзрчїнаре есте пептрз „міне а дпфздоша ла ачест прїлеж чїнет.

„Епітроніі твѣртѣрісіреа рекзпоціндеі че-
„тѣцънілор капіталіей пентрѣ ачест фоло-
„сітор ашезъмѣнт, че ва дескіде зп поѣ
„канал індустріейі націонале, ші каре съв
„протекція Пре Дѣлцатѣлѣі Nострѣ Domn
„ші сіргзінца Епітроніейі пѣ ва ліпсі де а
„ажвнѣ ла дѣфінціареа чеа де обѣде до-
„рітъ.“

Документѣл фундаціейі іскъліт де Епі-
троніе, с'аѣ пѣс дп о кѣтіе де плѣтѣ кѣ о
medaіле а Преа Дѣлцатѣлѣі Domn, ші
с'аѣ ашезат дп піатра де темеліе, каре с'аѣ
дѣкіс де клірос ші престе каре тѣдѣларіі
Епітроніейі ші тоатѣ адѣнареа аѣ адаоціт
кѣте о піатрѣ кѣ дѣкредере, кѣ ачест
ашезъмѣнт де індустріе есте о поѣ до-
вадѣ а дѣгріжірейі Окѣршѣрейі пентрѣ фе-
річіреа патріейі.

Алѣіна Ромѣнеаскъ.

ВЪЛКАН КЪТРЕ DIANA!

Ізвѣта теа!

А та дорітъ скрісоаре зна кѣ съцеділе
трімісе ле ам пріміт, ші кѣ кѣт тѣ вѣкѣ-
рам а аззі чева деспре тіне, кѣ атѣта маі
таре сѣнт тѣхніт, дѣцелегѣнд дп скрі-
соарѣ та, кѣткѣ те съпѣрѣ оаменіі, ші те
фак аша де не-дѣдестѣлатѣ кѣ соартѣ та;
дѣсѣ ізвѣта тѣ, гѣндеце кѣткѣ німінеа
пѣ есте дѣдестѣлат кѣ ачееа че аре, ші
кѣткѣ фіенцекрѣзіа се паре стареа алтзіа
маі вѣнѣ декѣт а са, ші аша маі пѣціп те
вейі съпѣра. Ез зпѣл дѣкѣ пѣ сѣнт дѣде-
стѣлат кѣ соартеа теа, ші властем соартѣ,
кареа маѣ фѣкѣт фазр, ші теаѣ дат пакова-
ла*) ші варосѣ дп тѣнѣ, кѣчі сѣ везі

*) Дп знеле пѣрці се зіче ілеѣ.

ізвѣта теа, кѣт лѣкрѣ нѣав веніт не кап.
Дрѣтѣрїле Олімпѣлѣі каре де атѣтѣ веа-
кѣрї етаѣ, акѣта нѣтаі сѣнт вѣпе, ші пент-
трѣ ачееа треѣбе де фер фѣкѣте; токма а-
кѣта лѣкрѣ ла фацінеле лор кѣ о гравѣ
непоменітъ, дѣсѣ токма ачестеа гравніче
апаратѣрї нѣмі плак! Врѣтѣ де акѣта е-
сте врѣтѣ репезѣнїі, ші а іѣделеі, тот фер-
мекѣл еі се кѣпрінде дп механістѣл іѣде-
леі. Трѣім, ізвїт, дѣвѣтрѣнїт, скріем, ші
тречет кѣрѣнд! Саѣ пѣскѣт де кѣрѣнд о
зѣнѣ поѣ, ші ачееаста фаче астѣзі чеа маі
таре вазѣ дп лѣте, нѣтеле еі есте Ве-
лочїтас (репезѣнѣ) ачееаста есте пе-
прїетена одїхнїі, пентрѣ ачееа декѣнд до-
тнѣце ачееаста, пѣ се аѣлѣ нїчі о солідї-
тате, нїчі о цпѣрѣ, тоате сѣнт момента-
не, тоате пентрѣ о клпѣлѣ, ші че даѣеа
саѣ пѣскѣт, есте ші лѣнѣдат ші рѣпїт, ка
се факѣ лок. алтор еѣетерїде! Невѣнї оа-
менї! — Дптрѣ ачееаста дарѣ дрѣгѣлашѣ
Dіанѣ сѣнтем зна.

Дп траїлѣ меѣ де касѣ нїмік поѣ. Не-
васта теа Венѣс, кѣт о ші есте тот ачееа,
тот чеа фрѣтоасѣ, ші некреднѣчоасѣ, фаче
оаменїі кѣціадї, ші дѣ прїчїнѣ тѣлтор
пѣказрї, ші тотѣшї есте ші де міне, ші
де алці ізвѣтѣ,

Че сѣ атїнѣ де сълѣтатѣ теа, ачееа
пѣ е токма вѣпѣ, ші гѣндеск кѣ воїз мер-
це ла Грѣфенберг, ші дѣкѣ нїчі аїчеа пѣ
місе вор дѣдрѣпта нїчіоареле, тѣ воїз
дѣтоарче іарѣшї огрѣсіт акасѣ.

Фїнд кѣ токма де Грѣфенберг дѣі
скріѣ, врѣѣ чева сѣці повестеск ші деспре
Бахѣсѣ, пострѣ Ох! кѣт сѣ тѣнїе сѣра-
кѣл, ші ел аре тоатѣ дрѣптатѣ сѣсе тѣ-
нїе. Гѣндѣце ізвѣта тѣ, нїчі пѣ ел пѣл
маі чїнстеск оаменїі, чї тот ла Німѣ а-

лѣргъ, ши се фълеск кѣ апъ! Маї азѣтаї тѣ дн тѣмѣрїле чѣнстрїмор поастре де ачестѣ? Пентрѣ ачеста фалѣ се сѣдї де вѣзї вїетѣл Бахѣс кѣ вѣтрѣнѣл Ескѣлап. Ачеста лѣзда дїн тоате пѣтерїле пѣтѣрѣ апей, днсѣ Бахѣс плїн де мѣнїе респѣнсе зѣвлї тѣмѣдѣрїї: „ваї де тїне калїкѣле кѣ мѣїестрїа та, карѣ нїчї ало, нїчї хї дро, нїчї хомео, чї хїдропатїа ар тревѣї сѣ се пѣмѣскѣ, кѣчї давѣ таї капѣл впеї medїcїne знїверсале, саѣ впеї сїcтеме medїcїнещї, де лок дї креще алѣл ка ши ла хїдрѣ! — Ачеста зїкѣндѣї мѣнїосѣл Бахѣс вѣтрѣнѣлї Ескѣлап вѣрде дн окї, пе тодї, карїї ерам де фаѣѣ не вшфѣл рѣсѣ, ва днсѣнїї Бахѣс, ши Ескѣлапїе пѣ маї пѣтѣрѣ цїнѣ рѣсѣ, ла о аша вѣнѣ компарацїе. Дїн ачестѣ вей ведѣ їсвїтѣ лѣпѣ, кѣткѣ нїчї вѣл дїн пої, пѣ калкѣ пе флорї, днсѣ пої пѣ пе лѣсѣм де лок пїзмеї оменешї, кѣчї днтре пої зїс, оаменїї сѣлнт тот пѣмаї оаменї, ши дѣкѣ пої зѣїї ле вом пофтї рѣѣ, атѣпчеа ар фї де тот рѣѣ де еї, сѣрѣкѣцелє креатѣрї!

Пентрѣ пофтїтеле сецедї воїѣ днгрїжї, сѣ цїле фак дѣпѣ плѣчѣре, днсѣ акѣта пѣ ам вѣрѣме, кѣ цам спѣс кѣ лѣкрѣ ла дрѣмѣл де фер, ши ам прїмїт ши а лѣї амор. — Апропо! дар цїї тѣ кѣ ши амор вѣрѣ сѣнїї скїнѣе сѣцедїле? цїї кѣ маї пїнте пѣтѣѣ фї ши рѣцїнїте, ши авѣѣ арїпї; пентрѣ ачѣїа дѣкѣ ле днфїцѣл дн їнїма кѣїва, еле пѣмаї пѣтѣѣ енї афарѣ фѣрѣ стрїкаре. — Акѣта вѣрѣ сѣ ле аївѣ азрїте, ши фѣрѣ арїпї, ка се днтре вшор дн їнїмї, днсѣ їарѣнїї вшор, ши фѣрѣ стрїкаре сѣ ле поатѣ траѣе афарѣ: ши днїї паре кѣ аѣ днченѣг тот кѣ де ачестѣ а сѣцета акѣта, кѣчї вн транспорт їам фост трїмїс. —

Нѣтї плаче планѣл аморѣлїї, хт днсѣ аша вѣрѣ Дѣхѣл времеї. Мѣлтѣ сѣпѣтате дела

Ал тѣѣ

прїетѣн
Вѣлкап.
Др. ВАСИЦІ.

ЛІТТЕРАТѢРА СТРАІНА.

D. A. Demidoff
дн Молдавіа.

Ка о неапѣратѣ днпїнте кѣкѣптарє тревѣе сѣ арѣтѣм четїторїмор пострї, кѣ D. Demidoff есте маї пѣцїн мѣлѣѣмїт де Молдавіа де кѣт де Валахїа. Ачестѣ пѣ мѣлѣѣмїре, де каре, пар параптесе, пе паре фоарте рѣѣ, пѣ вїне дїн прїчина кѣ пої Ромѣнїї дїн Молдавіа днцѣлѣет ши преѣвїм маї пѣцїн де кѣт фрацїї пострїї де дїнколо де Мїлков че есте вѣн ши фѣрѣмос. Нѣ, пої ка ши еї авем ачееашї до рїцѣѣ де а спорї, ачелешї вїртѣцїї, ачелешї вїцїѣрї. Нїчї внїї, нїчї адїїї пѣ сѣлнтем маї вѣнїї саѣ маї реї.

Прїчїнїле днсѣ каре аѣ пѣмѣлѣѣмїт пре D. Demidoff аѣ фост дїнтеї плоаїа каре їаѣ днгрѣзїат тот дрѣмѣл, ши ал доїле прїїмїреа че, дѣпѣ сокотїнда Дсале, ї с'аѣ фост фѣкѣт кам cavaliѣrement. . . . Боїерїї пострї, оаменїї позїтївї, давѣ с'аѣ маї дат, с'аѣ днгрїжїт преа пѣцїн сѣї гѣтеаскѣ палатѣрї де марѣре, прѣнѣзрї алесе ши валѣрї днкѣптате. D. Demidoff аѣ венїт пѣмаї днтрѣн цел цїїнцїфїк ши де ачееа аѣ прїчїнїтїт аша пѣцїнѣ сепсацїе. Ної цїїм кѣ Окѣрѣмїреа поастрѣ аѣ фѣкѣт тоате челе дѣпѣ пѣтїнѣѣ, ка Длѣї сѣ се плакѣ дн капїталїа поастрѣ. Длѣї дн-

съ есте кам греѣ ла дрѣт. Антр'о царь ка а поастръ каре deavie се odixneце de лѣнцеде сале сѣферинѣ, кѣт поате чинева гѣси палатѣри де маршѣрѣ, месе де кристал, такѣтѣри де азр ши лп сѣхршит комфортѣл енглезек пре каре де авіа ам лпчепѣт а'л кѣпоаце дпн пѣте?

Пе деопарте не паре фоарте рѣѣ кѣ D. Demidoff не аѣ лѣсат немѣлѣтѣт; пої пѣнем зп прец фоарте маре ла естїма Дсале, зп вѣрват, кареле есте кѣпоскѣт лп тоатѣ лѣтеа ка зп лпвѣдат ши фѣкѣтор де вїне, ши кареле п'аѣ венїт лп цѣрїле поастре де кѣт сѣ се вѣкѣре де ферїчїтеле поастре лпайнтерї, ши сѣ се тѣхнеаскѣ де трїстеле поастре лпаноїерї. Пе де алтѣ парте лпсѣ пѣтем а пѣ не опрї де а фаче лптревареа, де знде вїне ачаестѣ претендїе а стрѣнїлор ка лпдатѣ ла венїреа лор сѣ ле дѣт каселе, меселе, чїнстїрїле поастре? Де знде вїне? Дпн скѣрпавѣл обїчеѣ че ам лѣат де о вѣкатѣ де време, де а не естасїа лпайнтеа орї ши кѣрѣ вѣнтѣратїк стрѣн.

Аѣ фост о време кѣнд ам фї преферат сѣ не дѣт вѣкѣдїка дпн гѣрѣ де кѣт сѣ сѣферїт ка зп стрѣн сѣ ласѣ цара поастре немѣлѣтѣт. Ачаеста ам фачео ши астѣзї, лпсѣ пѣмаї пентрѣ D. Demidoff. Ачест лпалт кѣлѣтор есте дпн пѣтѣрѣл ачел тїк а стрѣнїлор каре вїп лп цѣрїле поастре пѣмаї кѣ зп сїнтїмент новїл — Лпсѣ лп времеа ачаеа, оспїталїтатеа ера ла Ромѣнї о вїртѣте, астѣзї есте зп вїдїѣ де кѣпїтенїе; атѣнче ера о лпсѣшїре нацїоналѣ, астѣзї есте о дїспрецїре а нацїоналїтѣдеї. Стрѣмонїї пострї лп адевѣр прїїтїа пре стрѣнї, лї лптѣрѣцоша, зша лор ера тотдеазна дескїсѣ пе-

терпїкѣлѣ ши дрѣтедѣлѣ, фѣрѣ а'л лптрева чїне есте, де знде вїне. Лпсѣ еї пѣ лпнїнїа пре компатрїодїї лор, пѣ арѣнка тот че есте пѣтѣлптеан пентрѣ ка сѣ алерѣе кѣт фачем пої дѣпѣ mode, обїчеїѣри ши оаменї стрѣнї. Ера тѣндрї де нацїоналїтатеа лор. Астѣзї с'аѣ скїтѣват кѣ тоѣл стареа лѣкрѣлор. О абнегадїе де нацїоналїтате domneце обїчеце ши лп тоате. Нѣмаї челе стрѣне сѣлпт вѣне, фѣрѣоасе ши пѣкѣте. Челе векї, челе стрѣмошецї, челе пѣтѣлптецї сѣлпт тоате авѣзѣрї, к а т а х рї с т рї, обїчеїѣрї варваре. —

Ролѣл стрѣнїлор аѣ венїт астѣзї. Де вре дар чїнева сѣ'ши факѣ карїера, де вре сѣ се лпвогѣдаскѣ, сѣ'ши лепеде пеамѣл, сѣ'ши зїте лїтѣва, сѣ се факѣ Арман, Сѣрѣ, Жїдан ши маї алес Францез. О атѣнче пѣмаї ла авѣл пеамѣлѣ сеѣ, порцїле челор марї а пѣтѣлптѣлѣ лї вор фї дескїсе, ма са лор лї ва ацента, пѣнга лор лї ва ажѣта. Фїедекаре дпн воїерїї пострї лї ва фї протектор, фїедекаре лп ва лѣзда, лп ва спрїжїнї сѣ ва вѣкѣра де карїера са. Стрѣнѣл маї алес фїїнд Францез тревѣе пѣмаї се дореаскѣ, пентрѣ ка тоате сѣ і се лпплїнеаскѣ. Іар де вїетѣл Ромѣн, ваї де дѣнсѣл; тоаре де фоаме кїар лп патрїа са; пентрѣ кѣ воїерїї пострї, дѣпѣ тѣлте алтеле пѣ маї аѣ претендїа де а фї Ромѣнї. Зпѣл дпн чеї маї марї воїерї п'аѣ зїс одатѣ лптр'о адѣнаре стрѣлѣчїтѣ? „Кѣнд амї цї кѣ лп трѣпѣл меѣ есте о сїнгѣрѣ пїкѣтѣрѣ де сѣлпце ромѣн, 'тї амї тѣїа брацѣл ка сѣ скап де дѣнса !!!“ Еї вїне де ла зп асемїне патрїот, ши асемїне патрїодїї сѣлпт тѣлдї, че есте де ацентат? Окротїва ел вр'о датѣ пре вре

зи Ромѣн кареле сѣит пѣши ва арѣта дн гѣра таре мерителе, ши пѣ ва фѣ депрѣнс а лѣнгѣши патѣмѣ алтора, кѣм фак шарлатанѣ че вин дн тот апѣл ши ка лѣкѣстеле се ласѣ пе цѣрѣле поастре? Ши съ пѣ гѣндеаскѣ чѣнева кѣ ачештѣ стрѣинѣ карѣ се аратѣ атѣт де гата а лѣзда че есте де окѣрит, а сви пѣн ла чер че есте де скоборѣт пѣн ла еад, сѣнт дн чева подоава патрией лор, ши кѣ дакѣ вин ла поѣ, вин дн зестрацѣ кѣ вр'о днсѣшире вѣлѣ. Нѣ; кѣчѣ каре есте стрѣинѣл, ом де мерѣт ши де чѣн, сте дн патрѣа са, че ши ар лѣса локѣрѣле зѣде аѣ вѣзѣт зѣоа, ка съ вѣе сѣ'ши гѣсеаскѣ пѣнеа дн алте цѣрѣ. О таре невоѣе о револѣцѣе поате съ сѣлеаскѣ пе зи асѣтѣне ом де мерѣт ка съ хѣрѣзаскѣ слѣжвеле сале зѣеѣ алте цѣрѣ, де кѣт патрией сале. Де ачест фел де стрѣинѣ, сѣнт ши ла поѣ кѣдѣва, дар ши еѣ недѣпрѣнши фѣнд а лѣнгѣши, а се простѣтѣва, раре орѣ сѣнт порочѣцѣ, ши сѣферѣ ка ши пѣтѣжѣтѣнѣ.

Нѣ вреѣ съ зѣк нѣмѣкѣ че трѣсте консѣкѣенде зѣмеазѣ дн тоате дѣнтр'ачеасѣ авнегацѣе де орѣ че есте нацѣонал, де орѣ че есте ромѣн. Ачеаста есте треаѣва полѣтѣчѣлор ши пѣ а меа. Воѣ ворѣѣ дар пѣ маѣ де днрѣзѣрѣеа перѣзѣтоаре че се траѣе дѣн ачеаста ши асѣпра лѣтератѣреѣ поастре деавѣа пѣскѣндѣ.

Ксеноманѣа пѣ аѣ стрѣкат сѣстема нацѣоналѣ, сѣстема полѣтѣкѣ, сѣстема моралѣ. Авѣт пе амерѣвѣцѣ спре пѣѣре ши сѣстема лѣтерарѣ каре слаѣв, теверѣ, деавѣа днчѣпе а се ѣѣи ши пе ла поѣ.

Дн вреѣтеле челе дѣнтеѣ а кѣлтѣреѣ ромѣнѣцѣ, чеѣ маѣ днсѣмпацѣ дѣн воѣерѣѣ пѣтѣжѣтѣнѣ аѣ ашезат тѣтелѣа лѣтератѣреѣ поастре. Дн Молдавѣа Ворнѣкѣл Грѣгорѣ

Бреке, Логофѣтѣл Евстратѣе, Мѣтрополѣтѣл Дософѣѣ, Логофѣтѣл Мѣрон Костѣн, Ворнѣкѣл Некѣлаѣ Костѣн, Хатманѣл Иоан Некѣлче, дн Валахѣа Логофѣтѣл Радѣл Грѣчеанѣ, Ворнѣкѣл Радѣл Попескѣ аѣ фост тот вѣрѣвацѣ днсѣмпацѣ, тот сѣетнѣчѣ де кѣпѣтѣне дн окѣрѣмѣѣреа статѣлѣѣ. Днсѣши тѣлѣцѣ Домнѣ пѣ с'аѣ рѣшѣнат де а се днделетнѣчѣ кѣ лѣтератѣра саѣ де а фѣ днсѣши еѣ авторѣ. Васѣлѣе Водѣ, Дѣка Водѣ, Дѣмѣтрѣе Кантѣмѣр, Неагѣ Водѣ, Матеѣ Водѣ, Некѣлаѣ Маврокордат днѣ слѣжескѣ де нѣлдѣ. Де атѣнче тоате с'аѣ префѣкѣт, ши с'аѣ зѣтат. Каре есте Евгенѣстѣл че ар катадѣкѣсѣ съ се днделетнѣчѣеаскѣ кѣ лѣтератѣра нацѣей сале? Каре есте тѣкар ачела че ар четѣ о газетѣ саѣ о скрѣѣере рѣтѣжѣеаскѣ? Мѣлѣцѣ аѣ вѣблѣотечѣ де доѣ, треѣ мѣѣ де томѣрѣ; дар дн трѣжѣселе пѣ се гѣсеѣе тѣкар о карте скрѣсѣ дн лѣтѣва патрией.

Тоѣѣ Евгенѣстѣѣ пострѣ цѣѣѣ францѣоѣзеѣе ши зѣнѣ ши неѣдеѣе; маѣ тоѣѣ кѣпѣскѣ лѣтератѣра ачѣстор нацѣѣ, маѣ алѣс пре авторѣѣ ромѣнчѣерѣ. Каре оаре сѣнт ачѣѣ че кѣпѣскѣ пѣмаѣ чева лѣтѣва ши лѣтератѣра ромѣжѣеаскѣ? Поате доѣ, треѣ. Ши ачѣаста пе адѣче кѣ атѣта маѣ тѣлѣт дн мѣраре. Фѣнд дн старе де а преѣцѣѣ цѣѣнѣцеле, продѣвѣкѣѣле дѣхѣлѣѣ омѣпеск, кѣм сѣнт аша кѣ апатѣе кѣтре лѣтератѣра нацѣей лор, каре сѣнѣгѣрѣ поате съ ле деѣ idee де фактѣеле стрѣтѣмошѣлор лор, де онѣчѣѣрѣле цѣрѣѣ, де гѣстѣл, де дѣхѣл нацѣонал? Поате сокотескѣ кѣ лѣтератѣра поастре н'аре нѣмѣкѣ вреднѣк де днсѣмпаѣ? Се дншалѣ; де ши пѣдѣн, дар тот арѣ дндѣстѣл ка съ рѣспѣлѣтеаскѣ пре ачѣл че ши ар жѣртѣѣ о парте а вреѣтеѣ сале дн-

трѣ кълтivarеа еї. Ши кїар де п'ар авеа лпкѣ нїмїкѣ вѣи, тот ар тревѣї с'о окротеаскѣ ка съ продѣкѣ тѣкар лп вїитор. Шенїл се афлѣ лп-тоате націїле шї лп тот пѣтлїтѣл; аре тревѣїнцѣ пѣтлї де словозенїе, окротїре шї прїлежѣрї, ка съ се арѣте. Де даторїа челор марї есте ка съ і се дее ачесте. Попорѣл аре невоїе де доѣ фелѣрї де тревѣїнцѣ. Тревѣїнцѣле фїсїче, шї тревѣїнцѣле їнтеллектѣале. Ын попор ла каре тревѣїнцѣле їнтеллектѣале се десвѣлеск, се фаче о націе маре; дїнпотрївѣ ачела ла каре ачесте тревѣїнцѣ се лпдѣвїшеск се фаче о націе вѣрѣтѣ, се лпдовїточенде шї се лптоарче ла стареа са чеа сълбатїкѣ. Ферїче де ачела каре лплесненде десвѣлїреа їнтеллїценції; ваї де ачела че омоарѣ дѣхл знеї нації. Дакѣ Лѣдовїк XIV. п'ар фї окротїт шїїнцѣле, дакѣ пѣ шї ар фї лпкѣпжѣраг тропѣл кѣ лїтераторїї чеї маї лпсетнациї, нїчї одатѣ ел шї веакѣл лѣї пѣ с'ар фї пѣтїт маре. Есте фѣрѣтос ка кѣпїтенїїле попоарелор съ окротеаскѣ шїїнцѣле шї лїтератѣра. Тоцї ерої, тоцї прїнчїпїї чеї вестїцї сѣлїт даторїї кѣ о маре парте а славеї лор, пѣтлї протекціеї че аѣ дат продѣкціїлор дѣхлї!

Еї вїне кѣнд чеї марї фак аша, че есте де ацентат де ла стѣрїле челе маї нїчї? Нородѣл пострѣ есте ка мотїца; їзбенде а се пїлдѣї лп тоате дѣпѣ кѣпїтенїїле сале. Де ачееа фїенцекаре кѣтѣ а се десровї де лїтѣва ромѣнеаскѣ. Лпдатѣ че копї лор лпченѣ а гыггѣвї доѣ треї кѣвїпте, пѣтлї съ аїбѣ чева шїжлоаче, лї пѣл лпдатѣ лп пенсїон ка съ лпвенде францозенде. Пентрѣ ромѣненде п'аѣ тревѣїнцѣ, вор лпвѣцѣао де ла Цїганї. Пѣтлї

ачеї че п'аѣ лпкїпїрї де а лпвѣцѣа о алтѣ лїтѣвѣ, пѣтлї ачеї ворѣеск астѣзї ромѣненде, четеск астѣзї кѣрцї ромѣненції, дакѣ шїї а четї, Пїлдѣїреа дѣпѣ чеї марї есте лп тоате; де ачееа характерѣл націонал пѣ се поате маї вїне лпнѣлече де кѣл дїнтр'їн проверѣ кѣпоскѣт де тоцї. — П. . . етс.

Ын азтор францез пѣтлї съ аїбѣ пѣдїн мерїт шї тѣлѣ шарлатанерїе есте четїт де ла зп пол ла алтѣл, традѣс лп тоате лїтѣвеле. Тоате дрѣтѣрїле лї сѣлїт дескїсе. Чїнстїрї, респѣлїтїрї націонале, постѣрї, вогѣдїї, славѣ, тоате ле аре; се поате атропїа пѣп де трептеле тропѣлї. Не лѣпгѣ ал лор, кѣл ромѣл пострѣ есте мїк, де пеллпсетнват. Скрїем лптр'о лїтѣвѣ пекѣпоскѣтѣ алтор нації чївїлїсате, пентрѣ зп пѣвїлїк аша де мїк лп кѣл пѣ се поате пѣтлї пѣвїлїк, петрекѣнд песте лптѣїа сѣтѣ, скрїем, шї дакѣ вроїм съ пеллїкѣлїм скрїерїле, тревѣе съ фачем пре пѣтїерації адекѣ съ черем зп фел де поманѣ, сїре а ле тїпѣрї. Ши дѣпѣ че ле пѣвїлїкѣлїм че рѣспѣлїтїрї авем саѣ пѣтем ацентѣ? Нїмїкѣ пентрѣ кѣ Фана пѣ аре лпкѣ трѣтѣвїде пентрѣ пої, саѣ маї вїне пентрѣ кѣ зрекїле пѣвїлїкѣлї сѣлїт сѣрде пентрѣ продѣкціїле лїтераре ешїте лп пѣтлїтѣл сеѣ. Ферїчї т ачела каре шї поате скоате тѣкар жѣтѣтате дїн келтѣелеле тїпарѣлї. Лїтератѣра поастрѣ ла че чїнстї, ла че ренѣтацие, ла че вогѣдїе дѣче? Каре лїтератор ромѣл, шї сѣлїт тѣлцї че аѣ мерїт, с'аѣ лптвогѣдїт, шї аѣ фѣкѣт вре о карїерѣ пѣтлї прїп продѣкціїле сале? Нїчї зпїл. Маре дар тревѣе съ фїе кѣражл пострѣ, пентрѣ кѣ лпкѣ тѣпчїм кѣнд пѣ vedem нїчї зп фел де рѣспѣлїтїре пентрѣ

мънчеле поастре. „An inima omъlъi este totdeauna зп fond de interes; фиецкаре ацеапте вре о мълдъмйре пептръ лъкръл сеѣ. Кънд оаре vom авеа ші пої? Астъзи дін потривъ, ачел че се деосъвеще prin ideі maі дпалте, ачел че спъне адевъръл ші вра съ аръте вредничіа неамълъі, есте prigoniт, адъс дп деспъдеждъіре.

Къте trіste пілде авем де ачааста; къці авторі, къці поеді, тinerі, plinі de merit ші де вїтор аѣ мърїт саѣ ші аѣ пъръсїт дръмъл прескрїс де кътре патъръ, пзмаї пептръ къ дп патріа лор, п'аѣ гъсїт пічі славъ, пічі ачаа aurea mediocritas, че фиецкаре скріитор, зїче Хорацие, ар тревї с'о айбъ, пічі тькар пълеа де тоате зілеле. Іонїкъ Тътъл моаре дп тїкълошіе, департе де патріа са, дп Царїград ла вржстъ де 25 anі, моаре дп деспъдеждъіре къ скріерїле сале атжт де фрѣмоасе се вор перде къ дъпсъл. Кърлова дп чеа маї фрадеѣ вржстъ не пъръсеѣе ші моаре, лъсхндзпъ пзмаї вр'о кътева скїптеї а ценїлъї сеѣ, добезї пептърїтоаре де че ар фї пѣтѣт съ факъ. А. Хрісоверді, бат де славъ ка зп адевърат поет, възхнд къ дп времеа де фаѣцъ пѣ есте славъ дптръ а фї поет ромън, се фа че om de лъте, къртїзан де мѣерї, ші дъпъ че vede къ пѣ поате фї славъ дптръ а дпшъла піѣе славе фетеї, се дъче дпнтр'ачест чер plin de драчі. D. Скавінскї сѣферїнд де фоаме, неавхнд къ че'ші мълдъмї невоїле зілпїче, се отръвеще ші моаре ка зп алт Гїлверт. Шапої маї зікъ дпкъ лътеа къ літератъра ромънеаскъ п'аѣ авѣт мартїрїї сеї, карїї ші аѣ. пльтїт

къ зілеле мїка славъ че п'аѣ пѣтѣто къціга дп віеаѣцъ, ші аѣ довхндїто де авїа дъпъ моарте.

Ші ачеї карїї маї трѣескъ, че ръсплътїре, че дпкърадіаре пот аѣпента пептръ мънчеле лор къ атжт маї вредниче де лъбдат, къ сжнт не-дптересате? Nїмїкъ ші нїмїкъ, къчі сжнт Ромънї, къчі вреѣ віпеле, ші пѣ сжнт стръїні-

Дар съ лъсъм ачесте trіste ideі ла каре дърерїле де фаѣцъ пѣ аѣ адъс. Съ лъкръм, съ мънчїм къ слава пъдежде, къ поате вор фї одатъ ші пептръ пої тїмпърї маї ферїчіте, ші съ не дптоарчем іарънї ла D, Demidoff.

„Дакъ Валахїа, зїче D. Demidoff, неарътасе trїста прївелїѣе а шесърїлор сале тоате дпхндате, Moldavia дп въле сале мърцініте дп депъртаре де деалърї ротънде, пѣ не аѣ дпфъдошат пічі дръмърї маї вѣтѣте, пічі локърї маї ѣскате. Де авїа трекъсъм грапїца ші плоаїа аѣ дпчепѣт къ о анна търїе, дпкъат ажвнхнд не малъл Сїретълъї каре кърце кътева версте дпнкоаче де Фокшенї, ам афлат зп рїѣ фоарте греѣ де трекът.

(ва зрма).

ОРТОГРАФИЕ.

„Зп кадет вреа а фаѣе дптръ о касъ де оаспедї о скрісоаре кътре їзвїта са. Катерадъл сѣѣ дп тот аръта грешелї дппротїва дрептеї скріерї. „Дракъл сѣ їа не вїрташъл,“ стрїгъ їзкъръл, ел мїа дат зп копдеїѣ анна рѣѣ; чїне сѣ поатъ скріе ортографїчеѣе къ ачеста?“